

Ovocné sady v Jihočeském kraji v roce 2017

V Jihočeském kraji bylo v květnu 2017 podle Strukturálního šetření o sadech 880 ha ploch ovocných sadů. Pěstování ovoce se v kraji zabývalo 119 zemědělských subjektů, které splňovaly prahové hodnoty pro zařazení do šetření.

Údaje byly zjišťovány u všech pěstitelů ovoce vedených v Zemědělském registru ČSÚ, kteří k 1. květnu 2017 obhospodařovali minimálně 0,20 ha ovocných sadů a jejichž produkce byla převážně nebo zcela určena pro trh. Strukturální šetření o sadech se provádí jednou za pět let ve všech členských státech Evropské unie a má za cíl zjistit produkční potenciál ovocných sadů, odrůdovou skladbu, věkovou strukturu a hustotu výsadby vybraných druhů ovocných stromů.

V celé České republice bylo sečteno více než 16 417 ha ovocných sadů. Jihočeský kraj, který se vlivem půdních a klimatických podmínek nemůže rovnat typickým ovocnářským oblastem, se řadí mezi kraje s menším podílem ovocných sadů. Zatímco na obhospodařované zemědělské půdě České republiky se podílel 11,9 %, u ovocných sadů podíl kraje představoval 5,4 %. Přestože jihočeští zemědělci v regionálním srovnání obhospodařují druhou největší plochu zemědělské půdy, plochou sadů zaujímají až osmé místo. K největším ovocnářským krajům České republiky patří Středočeský a Jihomoravský kraj (oba s téměř 3,2 tis. ha sadů).

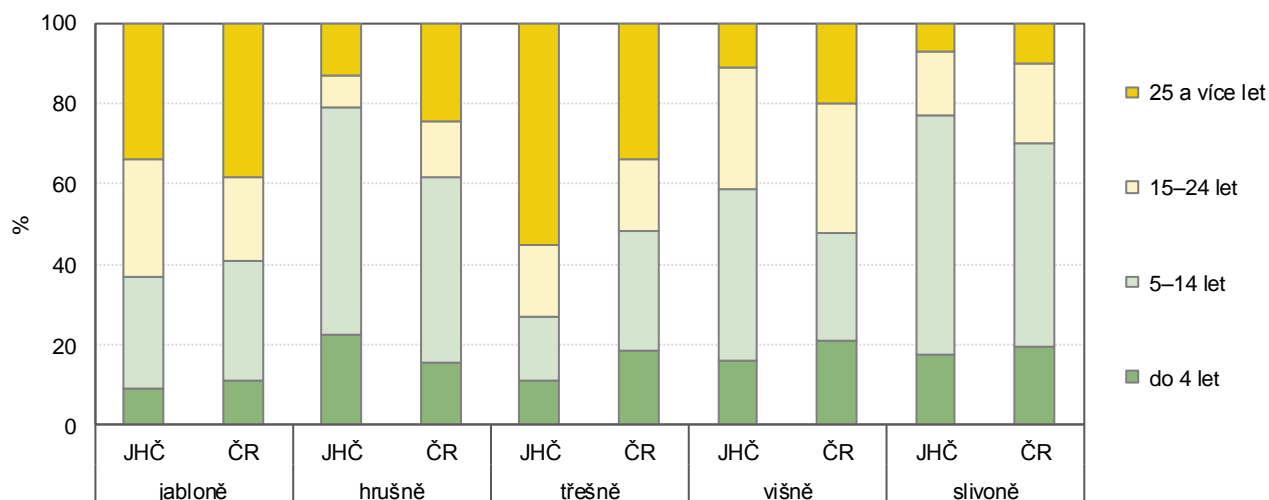
Tab. 1 Plocha ovocných sadů v Jihočeském kraji a České republice k 1. 5. 2017

	Plocha sadů podle ovocných druhů				Podíl Jihočeského kraje na České republice (%)
	Jihočeský kraj (ha)	%	Česká republika (ha)	%	
Celková plocha sadů	880,36	100,0	16 417,26	100,0	5,4
v tom:					
jabloně	375,83	42,7	7 818,60	47,6	4,8
hrušně	25,35	2,9	870,10	5,3	2,9
broskvoně	0,57	0,1	340,49	2,1	0,2
meruňky	0,95	0,1	1 152,21	7,0	0,1
třešně	114,60	13,0	1 016,58	6,2	11,3
višně	151,90	17,3	1 427,24	8,7	10,6
slivoně	140,95	16,0	2 328,72	14,2	6,1
ořešáky	0,81	0,1	194,74	1,2	0,4
lísky	0,08	0,0	16,99	0,1	0,5
mandloně	-	-	1,25	0,0	-
kaštanovníky jedlé	i.d.	i.d.	2,37	0,0	i.d.
rybízy červené a bílé	43,89	5,0	575,72	3,5	7,6
rybízy černé	15,43	1,8	361,47	2,2	4,3
angrešty	0,46	0,1	3,06	0,0	15,0
ostružiníky	i.d.	i.d.	3,56	0,0	i.d.
maliníky	0,75	0,1	38,85	0,2	1,9
borůvky	-	-	10,84	0,1	-
ostatní ovocné stromy a keře	8,70	1,0	254,47	1,6	3,4

Nejvýznamnějším ovocným druhem jsou jabloně. Jablonořivé sady tvořily téměř polovinu (48 %) z celkové plochy sadů ČR a ve většině krajů převládaly nad ostatními druhy. Pouze ve Zlínském a Moravskoslezském kraji se častěji než jabloně pěstují slivoně.

V Jihočeském kraji byly jabloně pěstovány na 43 % ploch sadů. Mezi jabloněmi jsou v kraji i v ČR nejrozšířenější odrůdy zařazené ve skupině Idared, Jonagold/Jonagored a Golden Delicious. Věková struktura jabloňových sadů není v kraji ani v ČR uspokojivá. V Jihočeském kraji byla víc než třetina ploch jabloňů v nejstarší věkové kategorii podle stáří výsadby, v České republice byl tento podíl ještě vyšší.

Graf: Plocha sadů vybraných druhů dřevin podle stáří výsadby v Jihočeském kraji a České republice k 1. 5. 2017

V sadech jihočeských zemědělců jsou druhou nejrozšířenější ovocnou dřevinou višně a třetí nejrozšířenější slivoně. V ČR bylo jejich pořadí prohozené. Višňové a slivoňové sady měly velmi dobrou věkovou strukturu, kdy zhruba pětinu výměry tvořily sady s nejmladší výsadbou a vysoký podíl, zejména u slivoní, připadal na sady se stářím výsadby 5 až 14 let.

Nejmladší věkovou strukturu měly v Jihočeském kraji hrušňové sady, ve kterých bylo více než 20 % ploch s nejmladší výsadbou a více než polovina ploch byla vysazena před 5 až 14 lety.

Drobné ovoce (rybízy, angrešty, ostružiníky, maliníky a borůvky) se v Jihočeském kraji pěstovalo na výměře 60 ha, což představovalo 6,9 % z celkové plochy sadů Jihočeského kraje. V České republice byl podíl výměry drobného ovoce na celkové ploše sadů poněkud menší (6,1 %). Z regionů vykazovaly největší plochy drobného ovoce Liberecký a Královéhradecký kraj (oba více než 190 ha).

Skořápkové ovoce se v kraji pěstuje minimálně, výměra ploch ořešáků, lísek, mandloní a kaštanovníku jedlého nedosahuje ani 1 ha a na celkové ploše sadů se podílí 0,1 %. V České republice se skořápkové ovoce pěstuje na 1,3 % ploch sadů, největší jsou jeho plochy v Jihomoravském, Středočeském a Libereckém kraji.

Z hlediska regionálního srovnání měl Jihočeský kraj druhé největší plochy angreštů, třetí největší plochy sadů třešní a pátou největší výměru sadů višní a maliníků. V ostatních druzích ovocných dřevin bylo jeho umístění horší.

I když se v České republice šetření o sadech provádělo již potřetí, nemá příliš smysl srovnávat výsledky posledního šetření s předchozími z důvodu změny definice kultury ovocný sad. Ta vedla k přeřazení některých sadů do jiných druhů zemědělských kultur. Takže zdánlivý pokles výměry ovocných sadů oproti roku 2012 v Jihočeském kraji o 43 % a v České republice o 23 % můžeme připsat jak na vrub likvidace přestárých sadů bez jejich náhrady novou výsadbou, tak právě na vrub změny definice kultury ovocný sad. V Jihočeském kraji byl ve srovnání s šetřením v roce 2012 zjištěn zejména úbytek ploch rybízu, jabloní a slivoní.

Více informací naleznete v publikaci [Ovocné sady \(Strukturální šetření\) - 2017](#)

Kontakt:

Ing. Irena Kovárnová
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
e-mail: irena.kovarnova@czso.cz
tel.: 386 718 690